

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp. 12. — Miesięcznie złp. 4.
Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 303

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 11 Listopada 1830 roku we Czwartek.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

HAMBURG, dnia 5 listopada. — Obligacje udziałowe polskie p. ult. żądano 105½ płacono 105¼ za sztukę.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE.

— *Kommissja rządowa przychodów i skarbu.* — Potrzebując do zakładu warzelnii solnej w Ciechocinku w obwodzie Kujawskim wdztwie Mazowieckim nad rzeką Wisłą położonego, 360 kóp ciernia, śliwa tarnina zwanego, ogłasza konkurencję do dostawy tego krzewu, pod następującymi warunkami:

1) Każdy snopek ciernia mieć powinien długości stóp 7, grubości w średnicy z obudwóch końców od 18 do 20 cali miary krajowej; niemniej ważyć od 70 do 75 funtów. Sześdziesiąt takich snopków, stanowić będzie kopę jedną. Nie rozumie się wszakże, aby wszystkie pojedyncze łodygi ciernia konieczne były długie po stóp 7, dosyć bowiem gdy w każdym snopku kilka takich będzie łodyg, gdyż w środku pęka, ułożone być mogą, krótsze łodygi ciernia w zakładkę.

2) Snopki powinny być wiązane, wiciami średniej grubości trzy razy, to jest: w środku i w obudwóch końcach. Wiązanie to może być albo na miejscu wycinania ciernia, albo przy dostawie onego do Ciechocinka, według woli dostawiającego, kosztem jego uskutecznione.

3) Ciernie powinno być zupełnie bez liści, wolne od mchu, a przynajmniej w bardzo małej części nim obrosłe.

4) Termin do dostawy w Ciechocinku całej ilości ciernia kóp 360, naznacza się, od początku spławu z wiosną przysłą aż do d. 15 czerwca 1831 r.

5) Za wycięcie, związanie, dostawienie ciernia do brzegu Wisły pod Ciechocinek i wylózenie na ląd ze statków (jeżeli transport odbywać się będzie wodą), lub z fur przy samej warzelnii (jeżeli transport uskuteczniiony zostanie lądem), stanowi się pretium fiski zł. 100, wyrażnie zło. pol. sto, za jedną kopę snopków dostawionych i przez zakład warzelnii solnej w Ciechocinku odebranych, według warunków w niniejszych.

6) Każde uciekanie się do tej dostawy mający, winien do *Kommissji rządowej przychodów i skarbu* podać na piśmie przez siebie podpisaną i zapieczętowaną deklarację, na dzień 1 grudnia r. b. w godzinach przedobie-

dnich, w której cenę przez siebie żadaną od jednej kopy ciernia, ma oznaczyć. Po otwarciu deklaracji podanych, temu z konkurentów dostawa ciernia powierzona zostanie, i zaraz kontrakt z nim zawarty będzie, który najznakomitsze zadeklaruje niższe wyżej oznaczonej ceny, najdogodniejsze poda warunki i okaże pewność dotrzymania umowy.

7) Jeżeliby utrzymujący się przy entrepriizie w mo- wie będącej, żądał awansu pieniężnego na koszt wyci- nania i dostawy ciernia, awans ten za poprzedniem za- bezpieczeniem onego, dostateczną kaucją, ze skarbu pu- blicznego udzielony mu będzie, zaliczenie takowe przy wyplacie należności za ciernie, stracone zostanie.

Warszawa d. 28 października 1830 r. — Z polecenia ministra prezydującego, radca stanu, *Plater*. — Sekretarz jlny, *Miniewski*.

Dziekan wydziału lekarskiego, królewskiego Alexan- drowskiego uniwersytetu. — Podaje do wiadomości: iż *I Jpp. Ludwik Boerner, Jan Kircher, Szymon Pruski i Jan Prusinowski*, wskutku złożonego całokursowego examinu w dniach 30 paźdz. i 6 listopada r. b. otrzymali wydziałowy stopień *magistra farmacji*. w Warszawie d. 9 listopada 1830 r. — *Dr. Roliński*.

Wiadomości Warszawskie.

— Tom XXIIIci Pamiętnika Technologicznego Piast wy- szedł z druku, i w dniu 15 b. m. oddany będzie szano- wnym prenumeratorom w miejscu gdzie opłacili prenume- ratę, oraz złożone będą opieczętowne egzemplarze w gło- wnej ekspedycji *Gazet*, przy poczatku w Warszawie, dla osób które na toż dzieło na prowincji zaprenumerowały. — Drukarnia *A. Gałęzowskiego i komp.* ma honor oznaj- mić; iż w małej liczbie świeżo wyszłych egzemplarzy jej kalendarza na rok 1831, przez pośpiech w oprawie, nie zo- stało dołączone sprostowanie omyłki w artykule: *Opis izby senatorskiej*. Sprostowanie to jest następujące: — *Na stronie 32, w szpalcie lewej, w wierszu 50 od góry, za- miast: »tylko sama szlachta» czytaj: »szlachta bądź nie- szlachta» — w wierszu 51, zamiast: »zaś czytaj: »podo- bnież.» — Na stronie 33 w szpalcie prawej w wierszu 11 od góry, po wyrazach; »jako to:» czytaj: »Sena- torów, ministrów i t. p.»*

FRANCJA. — Z Paryża d. 28 października. — Słychać że w miesiącu grudniu król przeprowadzi się na mieszkanie do pałacu Tuilerjów. — Nowe wybory, wypadają powiększłej części na członków teraźniejszych izby deputowanych. — Dnia wczorajszego zawarł rząd kontrakt na dostawę 566,000 broni Angielskiej dla gwardji narodowej. — Zeszłego wtorku na ratuszu głównym, składała deputacja obywateli miasta Angielskiego Manchester, adres powinszowania obywatelom Paryżkim, na ręce generała Lafayette i prefekta departamentu Sekwany. W gronie tej deputacji znajdowali się Dr. Bowring i znany wędrownik Buckingham. — Zbrodniarz Berrié, którego teraz bada komisja instrukcyjna izby parów, był już kilkakrotnie za rozmaite karany kradzieże. Jego zeznania nie zasługują na wiarę. — Do Hawry przybył z Nowego-Yorku generał Lalemand.

— Dnia 29 października. — Dziennik *Patriote*, występuje przeciwko panu Lafitte jako przyszłemu pierwszemu ministrowi, mówiąc: »Można bardzo znakomicie jaśnić w drugim rządzie, a tymczasem jaźnić się na pierwszym; można być bardzo biegłym finansistą, nie będąc usposobionym na dyplomata, jak np. pan Guizot, który, zaprzeczyć tego nie można, jest przewybarnym profesorem. Naszém więc zdaniem, najlepiej uczyni pan Lafitte, gdy w odmówieniu ofiarowanego mu stopnia, okaże się niewzruszonym.« — Biskup Hermopolitański znajduje się w Turynie, dokąd przybył z Genewy. — W Francuskiej osadzie w Senegalu, wywieszono trójkolorową chorągiew dnia 29 sierpnia. — U tutejszego xiggarza Levasseur, wyjdzie w tych dniach dzieło p. t. *Rouge et Noir*, napisane przez p. Stendhal.

— Dnia 30 października. — Instrukcja sprawy z powodu zaburzeń w Palais-royale i Vincennes, na dniu 18 i 19 b. m., jest poruczona sędziemu Leblond. — Adwokata Plougoulm, który w trzydniowej rewolucji pełnił obowiązki sekretarza municypalności, ozdobił król krzyżem legji honorowej. — Monitor zaprzeczając dziennikowi *Cour. Fr.* oświadcza: że czyniono poszukiwania w zamku Luxemburg i przekonano się, iż nie ma żadnych podziemnych wychodźców. — Dnia wczorajszego stawili się w więzieniu ś. Pelagji, panowie Hubert i Thierry, prezes i sekretarz towarzystwa przyjaciół ludu, dla wysiedzenia zasądzonego na nich aresztu. — W szkole wojennej w *Lafleche* w dep. Sarthe, zaszły zaburzenia. Trzech uczniów odesłano do rodziców, a 19 uwięziono. — Policja tutejsza uwięziła w zeszłym i w teraźniejszym tygodniu 242 osób, za grę hazardową na ulicach; wszyscy do sądu oddani zostaną. — Pewien pensjonowany oficer Francuzki, mieszkający w Orleanie, który służył w Hiszpanji, ma mieć w swoim posiadaniu bardzo ważne dokumenta dotyczące Don Juana van Hallen; oficer ten zapewnia, iż van Hallen z powodu odkrytych fałszerstw został oddalony ze dworu króla Józefa, i odtąd samemu tylko trudnił się intrygami, do czego przez bardzo ujmującą powierzchowność swoją i umysł pełen żywości, jest bardzo usposobiony. Wiadomość o tém posłano rządowi tymczasowemu w Belgjach. — Słychać że w ministerjum zajmują się projektem, aby urządzić w Paryżu fabrykę broni, dla zatrudnienia w niej, licznej czeladzi wyrobów stalowych i żelaznych,

nie mających teraz utrzymania. — W departamencie Orne zjawiała się banda podpalaczy, która już w kilku miejscach ogień podłożyła. — Niektóre dzienniki tutejsze nie dają wiary wiadomości o cofnięciu Valdesa do Francji, z tego jedynie powodu, że tę wiadomość ogłosił dziennik *Mass. d. Ch.* czyli pan Aguado.

Wiadomości dotyczące półwyspu Pyrenejskiego.

— Dziennik *National* donoszą z Bayonny pod d. 24 paźdz. że Mina postępuje naprzód nigdzie oporu nie znajdując. Jest już niedaleko twierdzy San-Sebastian. Mieszkańcy wioski przez które dotąd przebywał, przyjęli go jak najlepiej i chętnie dostawali żywności. Zaufanie jakie samo jego nazwisko w Hiszpanach obudza, ściągają w jego szereg liczących żołnierzy Hiszpańskich; z wojska Joanity przeszło bardzo wielu do niego. Z Oyarzum, Estigarra i Goyzueta, wysłano do niego deputacje, a z Tolozy tajnego posłannika. — W Tolozie zatrzymano przez trzy godziny pocztę Madrycką z rozkazu wielkorządcy w Guipuzcoa; przeglądano listy i niektóre z nich zatrzymano. — W Oleron kazał podprefekt rozbroić 160 Hiszpanów z oddziału generała Wigi, którzy się znajdowali w tamtejszej okolicy, i odesłał ich w głąb kraju. — W Bajonnie oprócz członków junty, znajduje się bardzo wiele wychodźców Hiszpańskich. Są tam także i Portugalczycy, ale rząd zaprzestał dawać im wsparcie, jakie odbierali będąc w Rennes.

— *Indicateur de Bordeaux* donosi o zgonie pułkownika Pablo. Został zastrzelony w chwili, gdy chciał się układać w wojskiem królewskim.

— Z Aure w wyższych Pireneach donoszą, że rząd Francuzki rozbroił 300 Hiszpanów pod Arreau, z którymi synowiec Miny do Hiszpanji wkroczyć zamierzał. Zabraną broń i mundury szacują na 30,000 franków.

— Ostatnie doniesienia z Lisbony są 16 paźdz. i nie ważnego nie zawierają. Rząd Portugalski nakazał pobór 20,000 rekrutów.

— Wkroczenie wychodźców do Hiszpanji, sprawiło, że papiery publiczne zwane *Vales*, spadły na 25 pc., chociaż niedawno stały 52. Wielkorządcom miano wydać rozkaz aby unikali bitwy z powstańcami. Gabinet Madrycki jest jak widać tego przekonania, że lud powstanie w masie przeciwko liberalistom, i że jednym zamachem będzie można uciąć głowę tej niebezpiecznej hydrze. Hr. Espagna zmienił od niejakiego czasu postępowanie swoje; stał się przystępny, grzeczny i zaniechał dowolnego więzienia podejrzanych mu osób.

HISZPANJA. — Z Madrytu, d. 19 paźdz. — W manifestie królewskim wydanym z powodu zamachów konstytucjonistów, powiedziano: iż większa część wkraczających do Hiszpanji, składa się tylko z chciwych zdobywczy i rabunku Niemców, Szwajcarów, Piemontczyków i Francuzów; ich dowódcą wymieniony Romero Alpuente.

— (*National*) Na ostatniej radzie ministrów podano wniosek, żeby Ferdynand VII uznał nieważność długów należących Francji od Hiszpanji, a to z powodu, iż rząd Francuzki pozwala zgromadzać się zbrojnym bandom na granicy, i wspiera je, przez co przybiera postawę wojenną względem Hiszpanji.

— (*Globe*) Oddział konny stronników konstytucji wpadł do Malagi i uwolnił z więzień tamecznych, nietylko osadzonych za przekroczenia polityczne, ale i wszystkich innych zbrodniarzy. — Do wielkorządcy Arragonji generała Llander, posłano dziś rozkaz ażeby bez stracenia czasu cofnął się ku stolicy. Wydano rozkaz powołania do broni dziesięciu pułków milicij prowincjonalnych. — Kurs złota idzie codziennie wgórę, każdy bowiem obawiający się zmiany politycznej, stara się jak najwięcej w złoto zaopatrzyć.

NIDERLANDY. — Z *Bruxelli d. 28 paźd.* — Zeszłej nocy otrzymał komitet centralny następujący rapport od pana Rogier członka delegowanego od rządu tymczasowego, który to rapport jest wpołowie atramentem a w połowie ołówkiem pisany: — » *W gabinecie gubernatora prowincji Antwerpji, o godz. trzy kwadrans na szóstą wieczorem.* Gości Panowie i mili towarzysze! W tej chwili właśnie przybywam do Antwerpji z panem Robiano gubernatorem naszym. Z cytadelli strzelają rozpaczliwemi kulami i granatami na miasto. Pożar wszczął się we dwóch miejscach. Powróciliśmy właśnie w liczbie 400 od pogorzeł, gdzie trzeba było uchylić głowy przed kulami. Jednakże zdawało się nam rzeczą potrzebną instalować rząd tymczasowy w Antwerpji, podobnie jakto w Bruxelli dopełnione było. Nasze okna trzęsą się co chwila. W tém wszystkiém nie masz żadnej przesady. Mam przed oczyma całą okropność i daje jej wiarę. Pierwszém mojem staraniem było pisać do panów Mellinet i Niellon donosząc im o mojem przybyciu. Chcemy się do nich dostać. Jesteśmy zmuszeni opuścić dom gubernatora. W tej chwili znajdujemy się u pani Robiano na placu *de Meer*, z kąd patrzymy na pożar w trzech stronach wszczęty. » — « *O godz. 7 1/2 wieczorem.* Strzelanie zaczyna ustawać, a z niem i pożar. » — « *O godzinie 8 1/2 wieczorem.* Mieszkańcy Antwerpji domagają się upoważnienia by mogli posłać deputację do cytadelli dla wstrzymania dalszego strzelania, i dla rozpoczęcia jutro rano dalszych układów. Daliśmy im do tego upoważnienie, podpisane przezemnie i przez pana Robiano. Wstrzymanie strzelania uważamy za czyn ludzkości i nie więcej. Gdyby z dnia dzisiejszego na jutrzejszy co nowego zaszło, nie omieszkam donieść i zawiadomić o skutku układów. (podpisano) Rogier. »

— Z *Amszterdamu, d. 31 października* — Dnia 28 rano o godzinie 8, rozpoczęto na nowo bombardowanie Antwerpji, które trwało przez dwie godziny, dopóki miasto o zawieszenie broni i o kapitulację nie prosiło. Jenerał Chassé dozwolił dwie godziny czasu, ażeby Brukselczycy wyszli z miasta, ale ci zamiast oddalić się, byli zajęci gaszeniem pożaru, i dlatego ponownie znowu bombardowanie. W nocy przestano strzelać, ale zaczęto znowu dnia 29 rano. Nic pewnego nie donoszą, mnóstwo jednak szczegółów, między któremi i to także, że podczas układów w dniu 29, wicherzyciele napadli podstępnie na parlamentarzy; że jenerał van Geen, obserwuje Antwerpję wojskiem z pod Bredy oddzielonem, ażeby przywitać Brukselczyków gdy z Antwerpji oddalają się będą; że nakoniec oświadczył jenerał Chassé, iż niepiérwój wstrzyma bombardo-

wanie, jak po oddaleniu się z miasta Brukselczyków. Tymczasem najmniej jedna trzecia część miasta leży już w gruzach; budowle wodne i upuściły się zniszczone, część miasta stoi pod wodą, skład główny towarów zgorzał do szczytu. — Podług późniejszych doniesień umieszczonych w nadzwyczajnym dodatku do tutejszej gazety, ustało bombardowanie Antwerpji z wałów cytadelli po wywieszeniu białej chorągwi ze strony mieszkańców, ale z floty strzelano jeszcze najmniej przez godzinę, jak się zdaje z powodu jakiegoś nieporozumienia. Domyslamy się, że Brukselczycy wyszli z Antwerpji, ponieważ wielu mieszkańców wraca do miasta. Jenerał Chassé żądał od miasta Antwerpji 5 1/2 mill. złł. h. tytułem wynagrodzenia za zgorzały arsenał, z poleceniem, aby tę sumę w przeciągu 24 godzin złożyli, inaczey znowu do miasta strzelać będzie. — Zapewniają że wojsko ruchome, będące pod rozkazami jenerała van Geen, dostało rozkaz aby naprzód postępować. W tej chwili (d. 30 paźd. o godzinie 6 wieczorem), przyprowadzono tu 100 jeńców Belgickich, ubranych w mundury Niderlandzkie.

— Z *Antwerpji, d. 28 października* — Wojsko Belgickie, które dnia wczorajszego, stoczywszy zaciętą walkę, wkroczyło do naszego miasta, pokusiło się także o zdobycie cytadelli, chociaż Holendrzy do kapitulowania okazali się skłonni. Zawziętość Belgów pobudziła ją w Holendrach, którzy przez 7 godzin strzelali do nieszczęśliwego miasta, wspierani z drugiej strony ogniem dział okrętów stojących na Skaldzie. Cała ulica Kłasztorna (największa w Antwerpji), jest zniszczona, skład główny zgorzał do szczytu ze wszystkimi znajdującymi się w nim towarami. Zrządzoną szkodę można bez przesady liczyć na 12 milljonów zł. hol.

— *Dnia 29 października.* — Większa połowa mieszkańców schroniła się z miasta. Na ulicach nie widać tylko same zasieki, kurzące się szczątki pogorzeł i sam motłoch ludności. Dwa tysiące Belgów ofiarowało się do zdobycia twierdzy, ale z drugiej strony i jenerał Chassé jest człowiek nieugięty. Urodził się on w Belgjach i służył pod Napoleonem, który miał zwyczaj nazywać go *Général la bayonette ou mon épée*. Belgowie zawzięci są straszliwie przeciwko Holendrom. — Oto są propozycje uczynione ze strony rządu tymczasowego przez pana Felixa Chazal je go posłannika, dowodzącemu w cytadelli Antwerpjskiej jenerałowi Chassé. 1) Rząd wymaga, ażeby jenerał Chassé oddalił się z cytadelli w przeciągu dni trzech. 2) Jenerał i wojsko jego mogą wyjść z bronią i bagażami swemi. 3) Rząd tymczasowy dostawi jenerałowi potrzebnych podwód dla niego i dla wojska. 4) Kroki nieprzyjacielskie zostają zawieszane aż do wykonania powyższych warunków. — Warunki podane ze strony jenerała Chassé, są następujące: 1) Jenerał porucznik baron Chassé nie podda cytadelli bez pozwolenia królewskiego. 2) Zwzględu na dobro miasta, przyjmuje zawieszenie broni pod następującymi warunkami: a) Roboty fortyfikacyjne ustają natychmiast; b) Nikt z bronią nie może się pokazać w obwodzie do cytadelli należącym; c) Żadne kroki nieprzyjacielskie nie będą przedsiębrane przeciwko flocie królewskiej, stojącej na Skaldzie; d) Magazyn żywności w Riwoli, który dnia wczorajszego złupiono bez względu na zawieszenie broni, ma

być powrócony. — Odpowiedź rządu tymczasowego, dana panu Chazal, upoważnia go do układania się z generałem Chassé na zasadzie następujących warunków: 1) Zezwala się na wstrzymanie robót oblężniczych, pod tym jednakże wyraźnym zastrzeżeniem, że i cytadella zaprzestanie podobnych z swojej strony robót, tak, że wszystko *in statu quo* pozostanie. Generał Chassé zezwolił na ten warunek. 2) Potrzeba określić co ma być rozumiane przez obród cytadelli i podać jego odległość. *Odpowiedziano:* Od bramy Mechlińskiej, przez ulicę *de la Pie, Gladiateur Piedonu St. Roch, de la Guillere* i cały arsenał; a za miastem 300 metrów zaczynając liczyć od samego głazis. 3) Flotta Hollenderska, stojąca dziś pod Antwerpją będzie szanowana. *Odpowiedz:* Generał nie może ręczyć za to, że król Jmć Niderlandzki nie przysle więcej okrętów, żąda więc, żeby i nowoprzybyłe jako należące do eskadry uważane były. 4) Co się tycze zrabowania magazynu żywności, fakowe stało się bez wiedzy rządu i nie przez wojsko; było nawet raczej szkodliwe niż użyteczne dla rządu, ten więc nie może za to żadnej na siebie przyjmować odpowiedzialności. *Odpowiedz generała:* Zrabowanie magazynu nastąpiło przez wojsko podczas zawieszania broni, sprawiedliwość przeto wymaga aby zrabowane rzeczy zwrócone zostały. 5) Generał oznacza dzień w którym udzieli wiadomość o rozkazach monarchy swojego. *Odpowiedz:* Ponieważ nie jest wiadomo generałowi w którym dniu odpowiedź królewska nadejść może, nie jest więc w mocy jego uczynić zadość temu warunkowi. 6) Rozpoznanie kroków nieprzyjacielskich będzie na 12 g. z obu stron wypowiedziane. Na ten ostatni punkt zezwolił generał Chassé. Powyższe propozycje podpisali generał Chassé p. Chazal. — Pozawczraj o godzinie 11 w nocy, ustało strzelanie w skutek zawieszania broni zawartego między generałem Chassé a wojskiem Belgickim, i położyło koniec nieprzyjacielskim krokom, których nieszczęśliwa Antwerpja była widownią. Rozchodzi się tu wieść, za którą jednak ręczyć nie można, że generał Chassé oświadczył się gotowym do ustąpienia z cytadelli za poprzedniem wynagrodzeniem znajdujących się w tejże zapasów, przez złożenie summy 2 mill. zł. h. — Fregaty stoją jeszcze w porcie z wymierzonymi na miasto działami. Dopiero dnia wczorajszego zdołano nareszcie ugasić pożar i przeszkodzić dalszemu jego rozszerzeniu się. Mówią że spalone towary które były na entrepot w składzie głównym Antwepjskim, szacują na 55 miljonów franków; jedno miasto Bruxella poniosło w tym stratę za 800,000 fr. Konsulowie są mocno rozgniewani, a Amerykański miał żądać wynagrodzenia za poniesione przez swych krajowców szkody. — Pan Stappers o uwiezieniu którego było doniesionem, został na wolność wypuszczony. — Baron Vanderlinden Hooghvorst, został mianowany inspektorem wszystkich gwardij Belgickich.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Pojedynek.

Dzienniki Amerykańskie opisują pojedynek jeden, o którym wiadomość udzielamy jako przykład najwyższego stopnia barbarzyństwa.

Doktor Smith wyzwiał na pojedynek doktora Jeffries dnia 1 czerwca r. b. Dzień 17 tegoż miesiąca, i odległość ośmiu kroków były przyjęte przez obie strony. O naznaczonej godzinie wystrzelili do siebie przeciwnicy ale oba chybili. Sekundanci chcieli ich pogodzić, ale doktor Jeffries oświadczył, iż postanowił albo sam zginać, albo odebrać życie swemu przeciwnikowi. Nabito znowu pistolety, wystrzelono do siebie, a doktor Smith w prawą rękę został ranny. Zdarzenie to zawiesiło bitwę na czas niejaki, dopóki raniony nie odzyskał sił; naówczas powiedziął obecnym, że wie iż umrze lecz nie chce zaniechać bitwy. Po trzeci raz tedy nabito pistolety; doktor Smith lewą ręką wystrzelił i wgruchotał udo przeciwnikowi. Znowu wstrzymała się bitwa, dopóki doktor Jeffries nie przyszedł do siebie. Obadwa zarówno żądali bić się, i zgodzili się na zmniejszenie mety. Oba krwią oblani stanęli o sześć kroków, i za piątym mają razem do siebie strzelić. Doktor Smith dostał kulą w serce i natychmiast skonał, a przeciwnik jego śmiertelnie raniony w piersi żył jeszcze kilka godzin.

Gdy doktor Smith umarł, Jeffries zapytał sekundantów czyli rzeczywiście już nie żyje, a gdy go zapewniono w tej mierze, oświadczył iż umrze bez żalu. Przed śmiercią wyznał, że obadwa w jednym domu odebrali wychowanie i że od piętnastu lat ściśle przyjaźnią byli z sobą połączeni; zapewnił, że Smith był człowiekiem bardzo światły i szlachetnego charakteru; wreszcie że w tym samym czasie Jeffries miał zaślubić młodą kobietę z Missisipi, i domyślają się że miłość ta była przyczyną pojedyunku. Oblubienica przybyła na plac bitwy i odebrała ostatnie pożegnanie od swego kochanka. Żal jej i smutek trudno opisać.

Statystyka małżeństw w Anglii.

Dziennik jeden Londyński, żartem, czy nie żartem, podał następujący rachunek. 1) Żon które opuściły mężów dla kochanków swoich 1262. 2) Mężów którzy opuścili żony dla kochanek, 2367. 3) Rozwiodło się z obopólnej woli, par 4120. 4) Par żyjących pod jednym dachem ale w niezgodzie z sobą, 191,023. 5) Par nienawidzących się nawzajem ale kryjących tę nienawiść 162,320. 6) Par żyjących w zupełnym z sobą poróżnieniu 510,000. 7) Par o których powiadają że są szczęśliwe, choć tak nie jest rzeczywiście, 1192. 8) Par które można uważać za szczęśliwe, 135. 9) Par prawdziwie szczęśliwych, 3. Zapewne to musi być ten sam autor statystyki małżeństw, o którym dawniej już mówiliśmy (G. P. Nr. 73). Znać że ten rachunek nie jest z jednego roku, ale z obserwacji wieloletnich autora.

TEATR NARODOWY. — Opera: *Dama biała.*